

A nighttime photograph of a cityscape, likely Helsinki, featuring a wide river with a bridge in the foreground. The city lights are visible in the background, including several tall skyscrapers and a church spire. The sky is a deep blue, and the water reflects the city lights.

uponor

Veden (mikrobiologisen) laadun monitorointi

Esa Hämäläinen
Kehityspäällikkö
Uponor Oyj

esa.hamalainen@uponor.com

040-7670744

Esimerkkejä vesikriiseistä

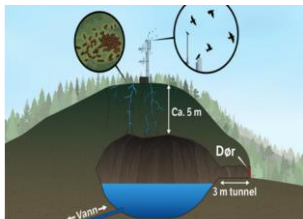

Image: <https://www.nrk.no/ordalandsykdomsutbruddet-pa-askoy--dette-er-saken-1.14587221> Downloaded: 23.1.2020

Askøy

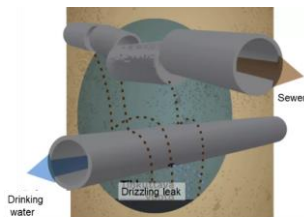
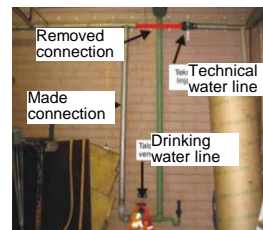

Image: <https://yle.fi/uutiset/3-10395641>

Nousiainen

Östersund

Nokia

<https://www.bbc.com/news/uk-england-lancashire-41565873>

Franklaw, UK

- ✓ Kaikissa tapauksissa kyse oli likaisen veden joutumisesta talousveden tai raakaveden joukkoon ja siitä seurannut mikrobiologisen laadun heikkeneminen
  - ✓ Seurauksena oli sairastumisia ja merkittäviä kustannuksia
  - ✓ Näytteenottoon ja laboratoriotesteihin perustuva järjestelmä ei havainnut saastumisia riittävän aikaisin
- ➔ Tarve jatkuvatoimiselle, reaaliaikaiselle ratkaisulle, joka havaitsee pienenkin määrän pintavettä tai jätevettä puhtaan veden joukossa

Lähteet:

<https://www.nrk.no/ordalandsykdomsutbruddet-pa-askoy--dette-er-saken-1.14587221>

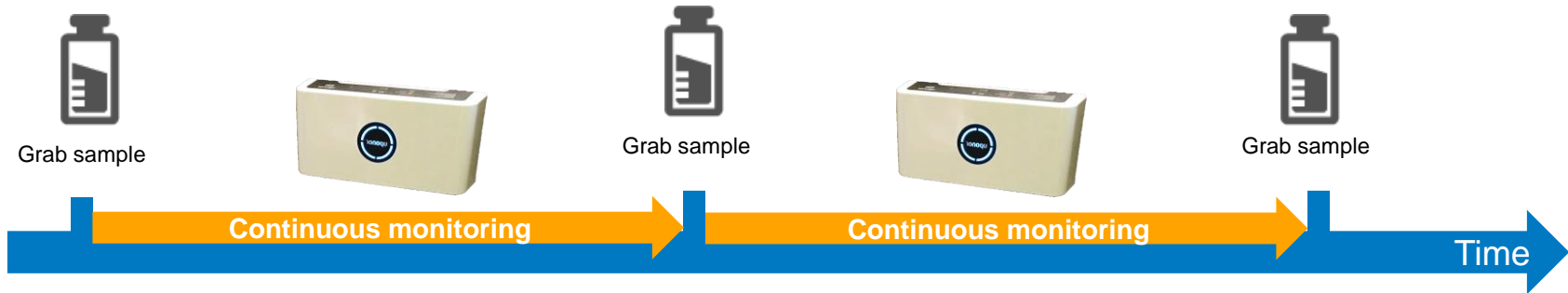
<https://yle.fi/uutiset/3-10395641>

<https://wwwnc.cdc.gov/eid/article/20/4/12-1415-f2>

https://www.turvallisuustutkinta.fi/material/attachments/otkes/tutkintaselostukset/fi/muutonnettomuudet/2007/b22007y_tutkintaselostus/b22007y_tutkintaselostus.pdf

Veden laadun jatkuvatoiminen mittaaminen

- **Kuinka varmistetaan veden laatu näytteenottojen välillä?**
  - Veden laadun varmistus perustuu näytteenottoon ja laboratoriotesteihin
  - Online-ratkaisut eivät aina anna relevanttia, helposti tulkittavaa tietoa
  - Uponor on kehittänyt uudenlaisen kuvantavan anturin ja IoT-järjestelmän veden laadun valvontaan

Esimerkkiasennuksia

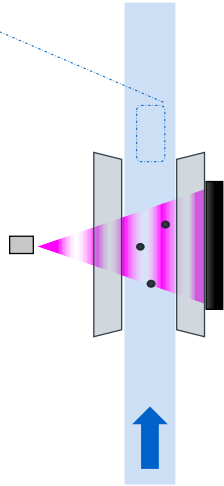

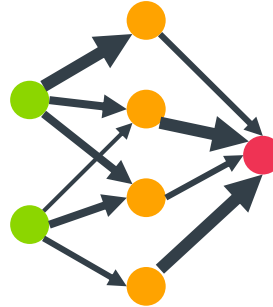
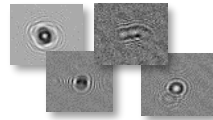
Hiukkasten luokittelu tekoälyllä

Hiukkasia näytevirrassa (1 – 100 µm)

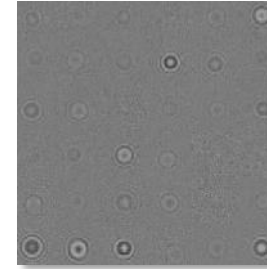
- Bakteerit
- Levät
- Sinilevä
- Alkueläimet
- Ruoste, hiekka, savi
- Selluloosa- ja mikromuovikuidut

Digitaalinen holografinen kuvantaminen
Automaattinen kuvankäsittely

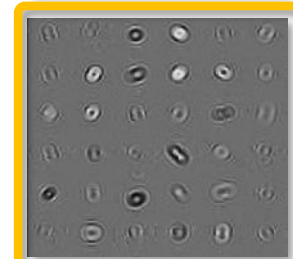

Koneoppiminen
Neuroverkot

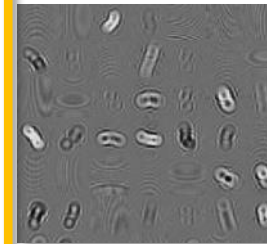
N-hiukkaset

Puhtaassa vedessä normaalisti esiintyvät hiukkaset

B-hiukkaset

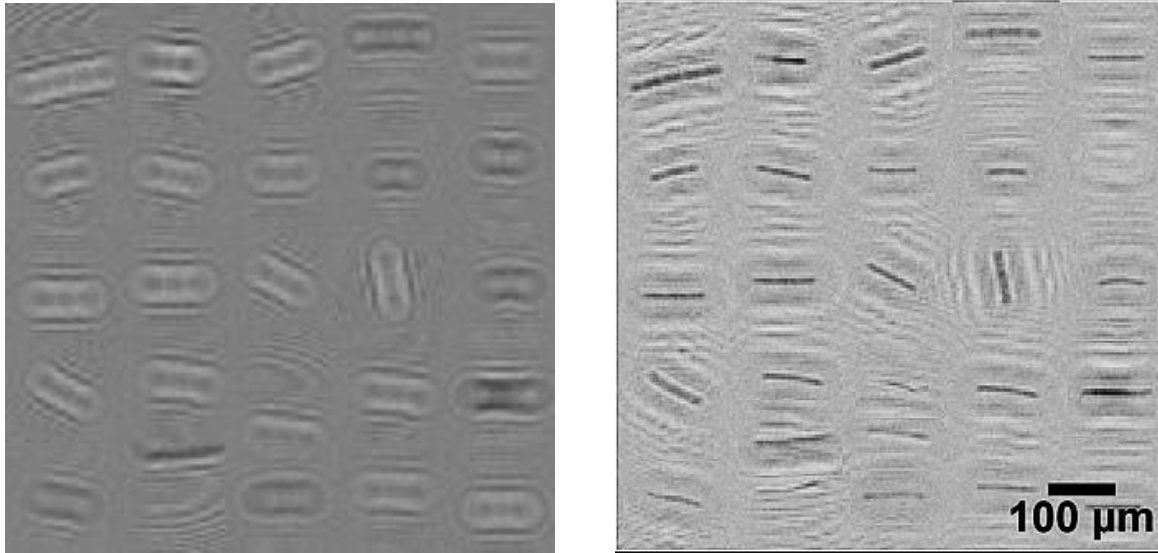
“Monimutkaiset”, saastuneessa vedessä esiintyvät hiukkaset

F-hiukkaset

Kuitumaiset saastuneessa vedessä esiintyvät hiukkaset

Esimerkki: kuituja vesijohtovedessä!

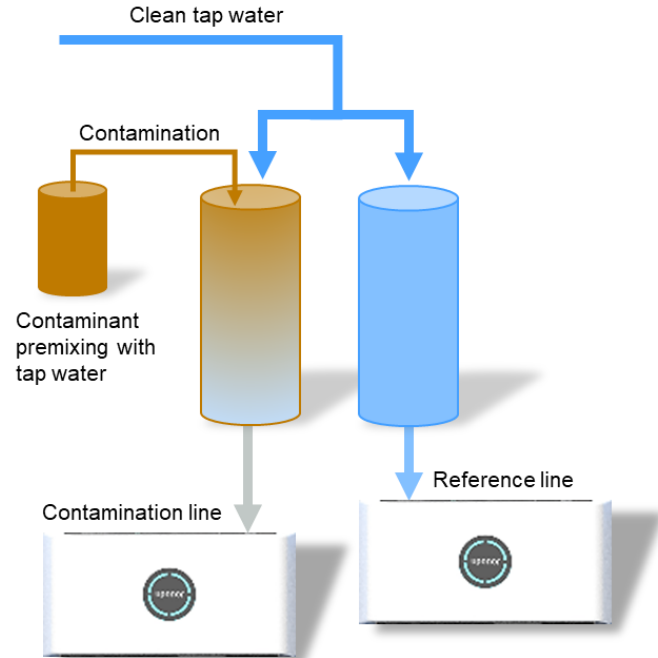
Kollaasi hiukcashavainnoista, vas. hologrammit, oik. rekonstruktiot

Suorituskyvyn demonstrointi

- Kaksi mittauslinjaa
  - Saastutuslinja
  - Referenssilinja
- Kontaminantti esilaimennettiin ja pumpattiin saastutuslinjaan 30 minuutin ajan
- Referenssilinjasta saatiin tietoa puhtaan vesijohtoveden hiukkasmäärien vaihtelusta, mutta tulokset perustuvat saastutuslinjan dataan
- Yhteenveto tuloksista:

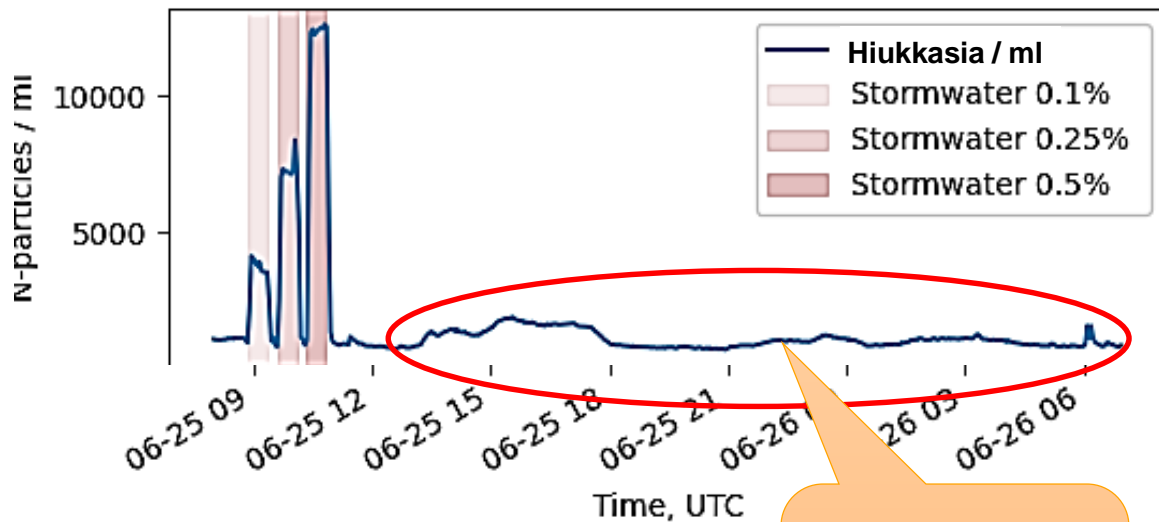
Hulevesi havaittiin 0,05% (500 ppm) pitoisuudessa

Jätevesi havaittiin 0,001% (10 ppm) pitoisuudessa

Saastutus hulevedellä

2020-06-25_stormwater

Kokonaishiukkas-
määrässä
huomattavaa
luontaista vaihtelua

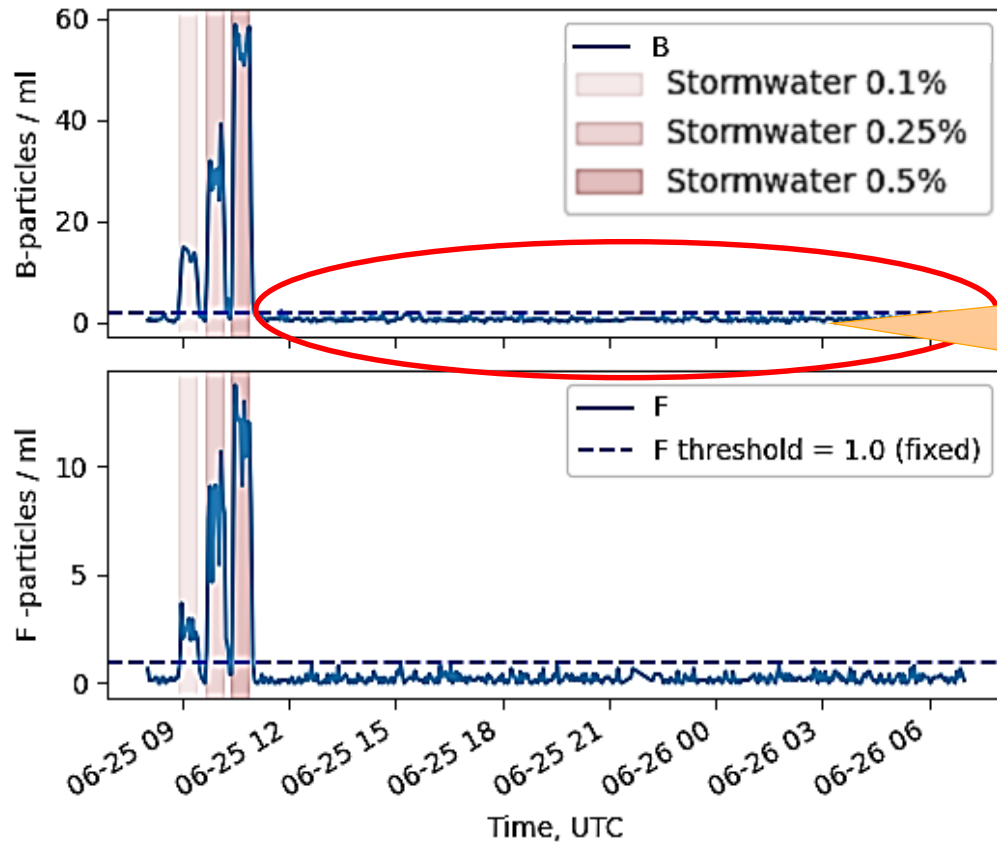

Huleveden laboratorioanalyysi

	MPN / 100 ml
Coliform bacteria	80 000
E. coli	13 000

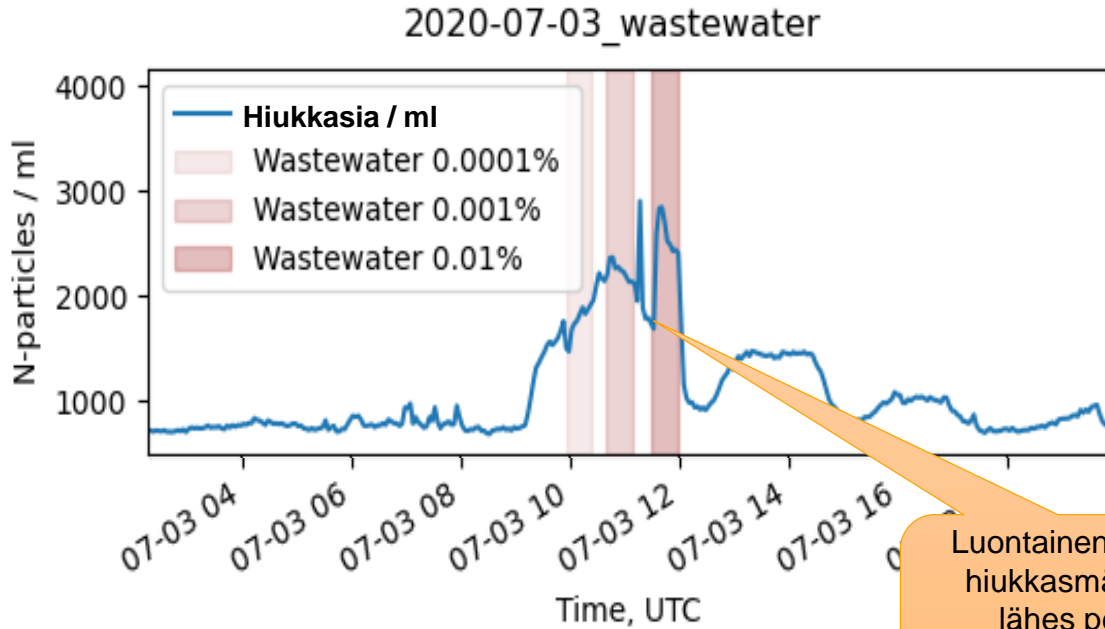

Saastumisen havaitseminen B- ja F-hiukkasten perusteella

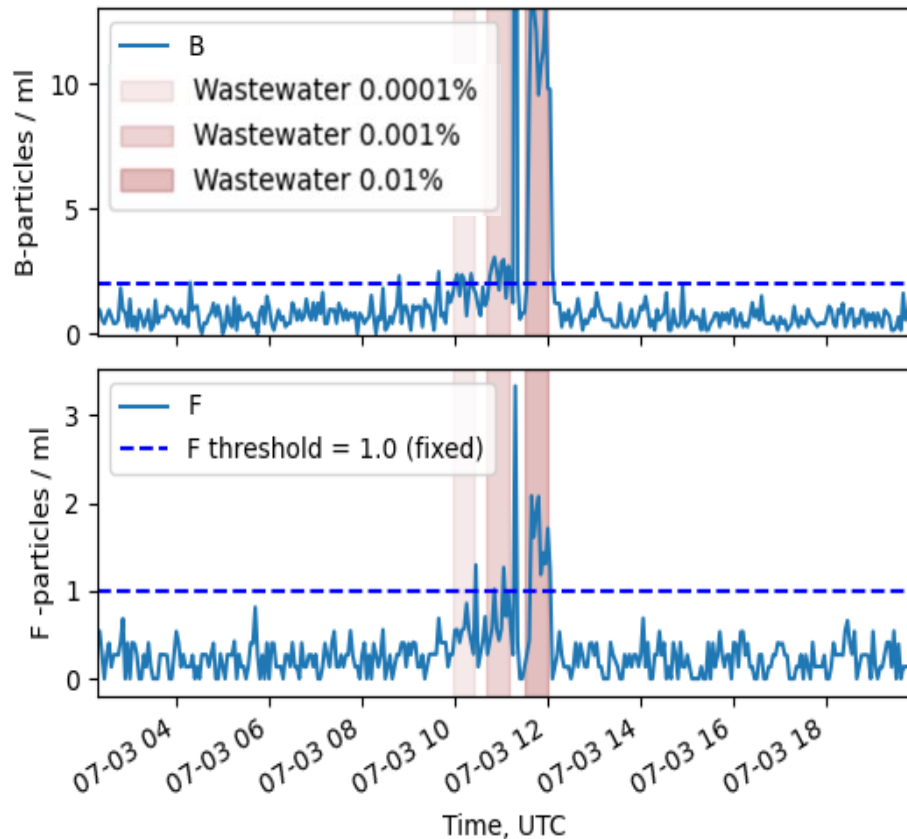
B- ja F-hiukkastyypeillä normaali konsentraatio on vakio ja lähellä nollaa

Jätevesikontaminaatio

Luontainen vaihtelu
hiukkasmäärässä
lähes peittää
saastutuksen
vaikutuksen!

Jäteveden havaitseminen B- ja F-hiukkasten perusteella

- Kokonaishiukkasmäärä vaihtelee vesijohtovedessä luontaisesti
- B- ja F-hiukkasia on puhtaassa vedessä erittäin vähän → matala ja vakio taustataso
- **B-hiukkasten perusteella jätevesikontaminaatio havaittiin 0,001 %:n pitoisuudessa**
- **F-hiukkasten perusteella havaittiin 0,01 % jätevettä juomavedessä**

➔ **Tekoälyn luokittelemat hiukkaset ovat erinomainen indikaattori saastumiselle!**

Jatkuvatoiminen veden laadun mittaus - vertailua

Teknologia	Sameusmittari	Hiukkaslaskuri	Virtaussytometri (BactoSense)	Uponor WQMS
Jäteveden havaitseminen	Ei	Ei	0,1% jätevettä	0,001% jätevettä
Vieraiden partikkelien havaitseminen	Ei	Rajoitetusti (kokoon perustuen)	Automatically within 20 minutes	Automaattisesti, jatkuvatoimisesti
Kemikaalien kulutus	Ei	Ei	Reagentit	Ei
Huoltotarve	vähäinen	usein	usein	vähäinen / tarpeen mukaan
Osaavan työvoiman tarve	vähäinen	korkea	korkea	vähäinen

Yhteenveto

- Mikrobiologisen laadun varmistamiseksi on tärkeää havaita jäte- tai pintaveden tunkeutuminen vesijohtoveteen
- Uponorin kuvantava hiukkasmittaus havaitsee saastumisen hyvin pienissäkin pitoisuuksissa → hyödyllinen tulevan veden valvontaan näytteenottoa täydentämään
- Mahdollisesti myös muita sovelluksia elintarviketeollisuudessa?

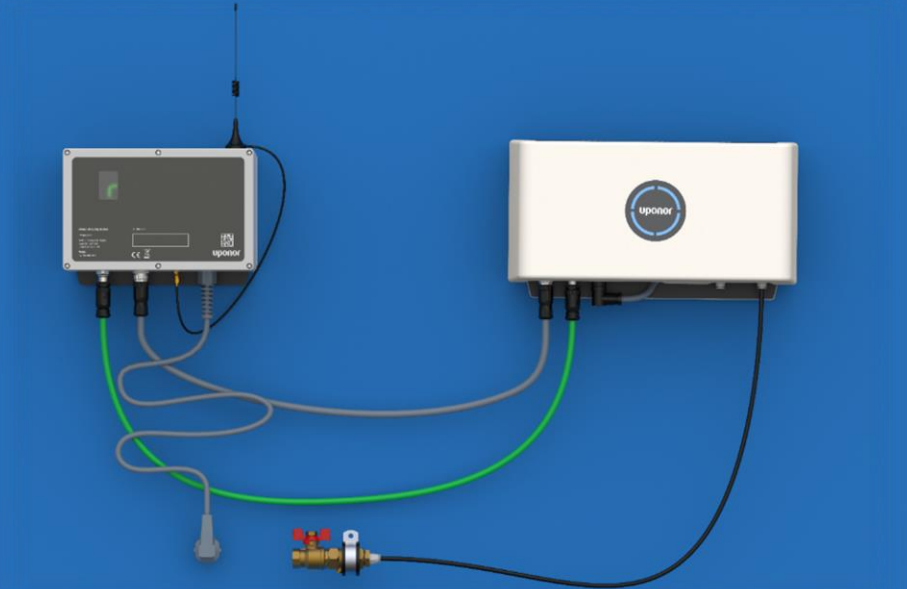

Kiitos!

Kerromme mielellämme lisää

Jussi Niemelä
jussi.Niemela@uponor.com
+358201292777

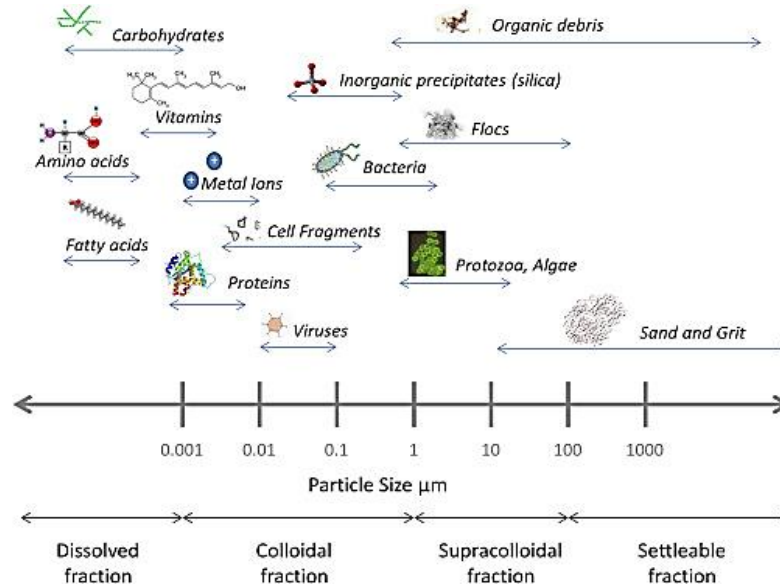
Kim Bärlund
kim.barlund@uponor.com
+358406529700

Particles Found in Wastewater

0.5 – 100 μm size range

- Organic debris
- Cellulose fibers
- Inorganic precipitates (silica)
- Floccs
- Bacteria
- Cell fragments
- Protozoa
- Algae
- Sand and Grit
- Microplastics (fibers)

Chapter Two - Pathogen and Particle Associations in Wastewater: Significance and Implications for Treatment and Disinfection Processes
C.Chahal, B.van den Akker, F.Young, C.Franco, J.Blackbeard, P.Monis
Advances in Applied Microbiology Volume 97, 2016, Pages 63-119, <https://ars.els-cdn.com/content/image/1-s2.0-S0065216416300971-gr7.jpg>